

B.A. IV SEM
Indian Sociological Tradition
बहु पर्यायी प्रश्न (MCQS)

Dr. Jyoti S. Selukar
Associate Professor
HOD Sociology

Bar. Sheshrao Wankhede College of Arts & Commerce, Khaperkheda

1. 'मूकनायक' हे वर्तमानपत्र कोणी सुरु केले?

- अ) बाबासाहेब आंबेडकर
- ब) ज्योतीबा फुले
- क) टिळक
- ड) यापैकी नाही

2. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर भारतातील जातीव्यवस्थेच्या विभाजनाला कसे विभाजित करतात?

- अ) जात म्हणजे श्रमाचे विभाजन
- ब) जात म्हणजे श्रमीकांचे विभाजन
- क) जात म्हणजे कार्याचे विभाजन
- ड) यापैकी नाही

3. जातीची राजकीय समीक्षा करतांना डॉ. आंबेडकरांनी म्हटले की—

- अ) जात राष्ट्र आणि राष्ट्रवादाच्या निर्मितीमध्ये अडथळा
- ब) लोकशाहीच्या विकासात अडथळा
- क) शुद्र अतीशुद्र राजकीय सत्तेपासून वंचित
- ड) यापैकी सर्व

4. धर्मशास्त्राच्या गुलामगिरीतून लोकांना मुक्त करण्यासाठी उपाय कोणता?

- अ) आंतरजातीय विवाह
- ब) धर्मनिष्ठा
- क) श्रेष्ठ जातींचे वर्चस्व
- ड) वरीलपैकी सर्व

5. भारतीय समाजव्यवस्थेत जातीप्रमाणेच अंतर्विवाही गट कोणता?

- अ) उपसमूह
- ब) उपवर्ग
- क) उपजाती
- ड) यापैकी एकही नाही

6. डॉ. घुर्येच्या मते उपजाती कशा निर्माण झाल्या?

- अ) दोन भिन्न जातींच्या संकरातून
- ब) व्यवसाय भिन्नतेमुळे
- क) निरनिराळ्या धार्मिक चळवळीतून
- ड) वरीलपैकी सर्व

7. डॉ. आर. के. मुखर्जीच्या मते आध्यात्मिक विचार व धर्मशास्त्राची मांडणी कशावर आधारित आहे?

- अ) प्रमाणकांवर
- ब) मानवी मूल्यांवर
- क) मानवी विचारांवर
- ड) यापैकी नाही

8. मूल्यांचा आशय व्यक्त करण्याची क्षमता कशात असते?

- अ) भावनेमध्ये
- ब) विचारांमध्ये
- क) प्रतिकामध्ये
- ड) यापैकी सर्व

9. नैतिक मूल्यांच्या पायावर जगाची पुर्नरचना करण्याची गरज कुणी व्यक्त केली?

- अ) डॉ. आर. के. मुखर्जी
- ब) डॉ. डी. पी. मुखर्जी
- क) डॉ. एस. सी. दुबे
- ड) यापैकी नाही

10. आधुनिकीकरणाच्या माध्यमातून समाजात सहज परिवर्तन घडून येते असे मत कुणी व्यक्त केले आहे?

- अ) डॉ. श्रीनिवास
- ब) डॉ. घुर्ये
- क) डॉ. एस. सी. दुबे
- ड) यापैकी नाही

11. डॉ. दुबेनी आधुनिकतेमधील महत्वपूर्ण माध्यम कशाला मानले आहे?

- अ) धर्म
- ब) समाज
- क) शिक्षण
- ड) यापैकी नाही

12. आधुनिकतेमुळे कुटुंबात कशाला प्रोत्साहन मिळते?

- अ) व्यक्तीवादाला
- ब) भांडवलवादाला
- क) समाजवादाला
- ड) यापैकी सर्व

13. डॉ. एस.सी. दुबेनी कोणत्या गावाचे अध्ययन केले?

- अ) अक्कालिगा
- ब) समीरपेट
- क) रामपूर
- ड) यापैकी नाही

14. विभिन्न वांशिक गटांमध्ये स्वतःची शारीरिक गुण वैशिष्टे टिकविण्याच्या उद्देशाने रक्ताच्या शुध्दीकरणाची संकल्पना निर्माण झाली.

- अ) जातीय संबंधांमुळे
- ब) वैवाहिक संबंधांमुळे
- क) धार्मिक संबंधांमुळे
- ड) यापैकी एकही नाही

15. भारतीय समाजव्यवस्थेत जातीप्रमाणेच अंतर्विवाही गट कोणता?

- अ) उपगट
- ब) उपवर्ग
- क) उपजाती
- ड) यापैकी एकही नाही.

16. ज्या जातीची लोकसंख्या इतर जातींपेक्षा जास्त असते आणि आर्थिक व राजकीय सत्तेचे प्राबल्य त्यांच्याकडे असते त्यांना म्हणतात.

- अ) वरिष्ठ जात
- ब) श्रेष्ठ जात
- क) प्रभुत्वशाली जात
- ड) यापैकी सर्व

17. भारतातील सामाजिक सांस्कृतिक परिवर्तनाच्या संदर्भात डॉ. श्रीनिवास यांनी कोणती संकल्पना मांडली?

- अ) संस्कृतीकरण
- ब) उदारीकरण
- क) आधुनिकीकरण
- ड) यापैकी नाही

18. संस्कृतीकरणामुळे कनिष्ठ जातीवर होणारा परिणाम .

- अ) संस्कृतीचे विलुप्तीकरण
- ब) वरिष्ठ जातीच्या संस्कृतीचे सार्वभौमीकरण
- क) दर्जात्मक उन्नयन
- ड) यापैकी सर्व

19. संस्कृतीकरणच्या प्रक्रीयेत कनिष्ठ जाती कोणाचे अनुकरण करतात?

- अ) प्रभुत्वशाली जातींचे
- ब) कनिष्ठ जातींचे
- क) वरीष्ठ जातींचे
- ड) यापैकी एकही नाही

20. सावित्रीबाई फुले यांनी पुढीलपैकी कोणते कार्य केले?

- अ) विधवा पुनर्विवाह
- ब) बालहत्या प्रतीबंधक गृहाची निर्मिती
- क) शिक्षिका म्हणून कार्य
- ड) वरीलपैकी सर्व

21. मुलींची पहिली शाळा महात्मा फुले यांनी कोणत्या वर्षी सुरु केली?

- अ) 1851
- ब) 1848
- क) 1860
- ड) 1858

22. ऐतिहासिक द्वंद्ववाद या संकल्पनेत कोणत्या द्वंदाची चर्चा केली आहे?

- अ) वर्गातील द्वंद्व
- ब) जातीतील द्वंद्व
- क) परंपरातील द्वंद्व
- ड) वंशातील द्वंद्व

23. स्त्रियांच्या केशवपन प्रथेला आळा घालण्यासाठी महात्मा फुले यांनी कोणाचा संप घडवून आणला?

- अ) स्त्रियांचा
- ब) शेतकऱ्यांचा
- क) न्हाव्यांचा
- ड) यापैकी नाही

24. पितृसत्ताक समाजाविरुद्ध आवाज कोणी उठविला?

- अ) ताराबाई शिंदे
- ब) सावित्रीबाई फुले
- क) ज्योतीबा फुले
- ड) यापैकी सर्व

25. शेतजमीनीची मालकी हा सामाजिक प्रतिष्ठा मिळवून देणारा महत्त्वपूर्ण घटक आहे.

- अ) ब्राम्हण जातीचा
 - ब) कुणबी जातीचा
 - क) प्रभुत्वशाली जातीचा
 - ड) यापैकी सर्व
-

